

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 317/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie gen. M. R. Štefánika 1, Žilina, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 19/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Okresným súdom Čadca (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 19/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 21. marca 2018 proti ██████████ (ďalej len „žalovaná“) žalobu o zaplatenie sumy 3 983,27 eur s príslušenstvom z titulu uzatvorenej zmluvy o pôžičke z 20. júna 2005, v ktorej sa zaviazala vrátiť sťažovateľovi uvedenú sumu do 10. apríla 2015 spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,30 % ročne podľa zmluvy o splátkovom úvere č. 0312499867 z 18. apríla 2005, ktorú uzatvoril sťažovateľ so Slovenskou sporiteľňou a. s. preto, aby žalovanej požičal peniaze na zaplatenie jej finančnej čiastky za byt. Žalovaná sťažovateľovi do dňa podania ústavnej sťažnosti požičanú sumu neuhradila.

3. Sťažovateľ uviedol, že okresný súd dosiaľ vo veci samej právoplatne nerozhodol, od podania uvedenej žaloby do 13. februára 2019 vôbec nekonal, a preto sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. V odpovedi sp. zn. 1 SprV 24/2019 z 22. februára 2019 predseda okresného súdu uznal, že v namietanom konaní sú prietahy v konaní. Následne okresný súd vydal platobný rozkaz z 28. mája 2019, ktorý bol právnomu zástupcovi sťažovateľa doručený 4. júna 2019. Podľa získaných informácií sa predmetný platobný rozkaz nepodarilo doručiť žalovanej, a preto okresný súd vo veci naďalej nekoná.

4. Z uvedeného podľa názoru sťažovateľa vyplýva, že okresný súd vo veci samej nepostupuje tak, ako mu to ukladá Civilný sporový poriadok, ako aj čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a napriek tomu, že ide o jednoduchý spor, dosiaľ právoplatne nerozhodol ani nenariadil termín pojednávania.

5. Sťažovateľ je presvedčený, že prietahmi v konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez prietahov v namietanom konaní, ktoré mu garantuje čl. 48

ods. 2 ústavy. Uvedené sťažovateľovi spôsobuje stres, finančnú ujmu, pretože s peniazmi, ktoré sú predmetom žaloby, nemôže disponovať. Zdlhavé súdne konanie negatívne pôsobí na jeho zdravie a psychiku.

6. V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa: [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov upravenej v čl. 48 ods. 2 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote a právo na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Okresným súdom Čadca v konaní vedenom pod sp. zn.: 8C/19/2018 porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn.: 8C/19/2018 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v celkovej výške 2000,- EUR, ktoré je Okresný súd Čadca povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Právnomu zástupcovi sťažovateľa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť na účet JUDr. Štefana Buchu [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Právomoc ústavného súdu a judikatúrne východiská

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. V zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Zákon o ústavnom súde vo svojom § 56 ods. 1 uvádza, že ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Počas tohto prerokovania ústavný súd zisťuje, či ústavná sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

11 Zákon o ústavnom súde v § 56 ods. 2 uvádza, že ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

13. Pokiaľ ide o podanú ústavnú sťažnosť sťažovateľa, jej podstatou je sťažovateľom uplatnený nárok na jeho ochranu proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovo podanie možno kvalifikovať ako sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f) a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde, pričom sťažovateľ je v konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom v zmysle § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

15. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

16. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01,

I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Ústavný súd tiež už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

17. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

III.

Právne posúdenie

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní

18. Sťažovateľ namieta predovšetkým porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v namietanom

konaní, v ktorom sa domáha, aby okresný súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 3 983,27 eur s príslušenstvom z titulu uzatvorenej zmluvy o pôžičke.

19. Ústavný súd uznáva, že okresný súd vo veci nevykonal žiaden úkon od podania žaloby (21. marca 2018) do 28. februára 2019, čo je potvrdené aj v odpovedi predsedu okresného súdu na sťažnosť sťažovateľa, ale túto nečinnosť nemožno ešte považovať za porušenie práva na prejednanie veci bez prietáhov, ale len za ojedinelý prietah. Neprichádza preto podľa názoru ústavného súdu do úvahy, aby doterajší namietaný postup okresného súdu reálne znamenal možnosť kvalifikovať ho po prijatí návrhu na ďalšie konanie ako porušenie označeného základného práva sťažovateľa. Ústavný súd po oboznámení sa s priebehom namietaného konania, berúc do úvahy najmä charakter uplatneného nároku, dĺžku namietaného konania ku dňu podania ústavnej sťažnosti (18 mesiacov) a odkazujúc na judikatúru prezentovanú v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia, hodnotí charakter nečinnosti okresného súdu za taký, ktorý nedosahuje intenzitu, ktorá by umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o zbytočných prietahoch v postupe okresného súdu a o porušení označených práv sťažovateľa (I. ÚS 670/2016, I. ÚS 641/2016, I. ÚS 643/2016, I. ÚS 642/2016).

20. V súčasnosti okresný súd vo veci koná viac ako dva roky, pričom 28. mája 2019 vydal platobný rozkaz, ktorý bol uznesením z 13. februára 2020 zrušený pre nemožnosť jeho doručenia žalovanej, ktorej pobyt je neznámy. Z uvedeného dôvodu okresný súd pristúpil k osobitnému spôsobu doručovania písomností žalovanej, a to vyvesením na úradnej tabuli okresného súdu, kde bolo oznámenie o podanej žalobe zverejnené od 25. februára 2020 do 11. marca 2020. Pojednávanie vo veci je nariadené na 21. august 2020.

21. Ústavný súd však zároveň pripomína, že prípadná ďalšia nečinnosť okresného súdu by v súhrne s doterajším priebehom konania okresného súdu mohla založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prietáhov a prípadné neefektívne (nesústredené) konanie okresného súdu alebo konanie poznačené zjavnou nečinnosťou by mohlo byť v príčinnej

súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

22. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ústavy v napadnutom konaní

23. Pokiaľ ide o v petite ústavnej sťažnosti namietané porušenie čl. 46 ústavy v napadnutom konaní, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ jednak nevymedzil a ani z odôvodnenia jeho podania nevyplýva, porušenie ktorého z práv zakotvených v čl. 46 ods. 1 ústavy namieta, a jednak túto časť svojej ústavnej sťažnosti nijakým ústavnoprávne relevantným spôsobom neodôvodnil, a preto v súlade so stabilnou judikatúrou ústavného súdu (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014, I. ÚS 291/2017) bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

24. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu